

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050, — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Važen političen moment

Jako bogata in trdna liberalna stranka, ki je tako dolgo vladala na Romunskem, je po vojni izgubila vsako priljubljenost med ljudstvom. To je posledica njene nezmožnosti vpoštevati nove okoliščine. Uvidevnejši in širokogrudnejši liberalni politiki z Duko na čelu imajo premalo vpliva na veleposestnike in industrije, ki pri stranki odločajo. Na svojo nesrečo se liberalci ne morejo otestiti dednega vodstva Bratianove rodbine. Po smrti Jana Bratianu, ki je, kakor tudi njegov oče, kazal izredne državne zmožnosti, vodi liberalce Janov brat Vintila, manj zmožen, a jako častihlepen mož, ki je dosedaj prepričan o slučajnosti svojega v resnici neizogibnega padca. Še vedno zastopa iste smernice kakor v nekdanji predvojni kraljevini in med drugim je zelo obsovalen pri narodnih manjšinah. Če bo Vintila Bratianu zopet prišel na krmilo — prepričan je namreč, da se to prav kmalu zgodi — potem bi samo razveljavil upravno ter vse druge Maniueve reforme ter preklical z inozemskim kapitalom sklenjene, po njegovem mnenju »suženjske« pogodbe. Kakor rečeno, nima ta s sovraštvom prepojena povsem negativna politika nobenih izgledov na uspeh.

Kmečka (nacionalno-zarunistovska) stranka, katero vodi Maniu, je sedaj brez dvoma najbolj močna pa priljubljena; sicer ne bi mogla streti liberalcev. Njena iskrena domoljubna politika zasluži vse priznanje. Če bi bile zdaj razpisane nove volitve, bi nedvomno zarunisti zopet dosegli zmago nad vsemi nasprotniki, ker so ljudstvu dokazali svojo idealno požrtvovalnost. A po dveh letih Maniueve vlade je vendar treba priznati, da stranka ni mogla izpolniti vseh visokoletečih nad, ki jih je stavila na straniko izmučena dežela. Upravna reforma je običajna na polovici, ker je srečala velike zapreke. Izdatna inozemska posojila so izostala. Seveda ni mogel Maniu storiti čudežev. Potreboval bi novo nepodkupljivo uradništvo, zdrave finance in bi moral pred vsem omiliti hudo poljedelsko krizo. Kmečka vlada je morala po dvoletnem napornem delu priznati, da je za težko nalogo prešibka. Ljudstvo, ki je zama čakalo obljubljenе rešitve, je postalo razočarano. Liberalci seveda netijo to nezadovoljstvo, ki lahko utegne vplivati na dogodke.

Z Maniuevo pomočjo ali vsaj pristanom izvršen prevrat je pomenil nov porazen udarec za liberalce. Vintila Bratianu je moral novega kralja prositi za sprejem, da si ne bi za vselej zaprl poti do stola ministrskega predsednika Karel II je pokazal izreden takt: pristal je na sprejem, dasi so ga liberalci toliko časa izredno surovo in nepošteno napadali. Bratianu je ostal zvest svoji zadržni kratkovidnosti. Izročil je kralju ostro spisano spomenico, ki zopet in zopet ponavlja, da liberalci nikoli ne bodo priznali po obsovalenem Maniju izvršenih političnih in finančnih odredb.

Ta vsem ustavnim načelom nasprotujoči napad je ponovno onemogočil katerokoli sodelovanje obeh najmočnejših rumunskih strank. Ostale politične skupine sploh ne prihajajo v poštev. Averscova demokratična in Lupujeva kmečka stranka obstojita zgolj v Bukarešti, kjer delujeta njuna osrednja odpora. Tretja stranka, ki jo vodi znani historik prof. Jorga, ima več ugleda (med njenimi člani so vodilni izobraženci), a prav tako malo faktičnega vpliva. Svoječasno je ponudil prof. Jorga še regentu, princu Nikolaju, sestavo koalicijske vlade in zastopnikov vseh strank. Predlog je propadel vsled liberalno-zarunističnega sovraštva. Zdaj seveda bi bil sploh nemogoč.

Zato je sedaj enako vznemirila oba nasprotna tabora, liberalce in nacionalne zaruniste, nova nevarnost. Govori se namreč, da se misli mladi kralj odločiti za izvenparlamentarno vlado ter sam imenovati za ministre ugledne državnike in strokovnjake s sedanjim londonskim poslanikom, nadarjenim diplomatom Titulescom kot ministrskim predsednikom na čelu. Nova vlada bi morala izvršiti nujne reforme, najeti posojila, urediti finance in se predvsem lotiti pereče agrarne krize. Za sedaj seveda še ni mogoče vnaprej napovedati faktičnega poteka dogodkov, katerih razvoj bo odvisen od uspeha ali neuspeha trenutne, brez dvoma jako zmorne romunske vlade. Omeniti moramo samo, da je obrat v diktaturo ali napoldiktaturo popolnoma mogoč, ker uživa mladi kralj veliko priljubljenost pri ljudstvu in se lahko zanese na popolnoma vdano vojsko. Vendar pa, kakor rečeno, bi se bilo lahko izogniti takemu izrednemu koraku, ako bi se sedanji vladi posrečilo korenito premagati sedanji kritični

Miroljubne smernice zunanje politike Sovjetske unije

Simpatije Unije do Nemčije — Unija odklanja Briandov načrt Evropske zveze — Unija želi miru z vsemi

London, 28. jul. ff. Tukajšnji Foreign Office se bavi sedaj s proučevanjem besedila izjave novega sovjetskega komisarja za zunanje zadeve Litvinova, ki so vsekakor, posebno z ozirom na sedanjí politični in gospodarski položaj v Evropi, velike važnosti.

Litvinov je, ako izpustimo ona mesta, ki pomenijo bolj za strankarske tovariše namenjeno razlago sovjetske ideologije, dejal, da vidi sovjetska diplomacija poleg obrambe proti zunanjim vplivom in vmešavanjem v potek boljševiške revolucije, svojo najvažnejšo nalogo v tem, da zagotovi zunanji mir, zato da bi se mogla socialistična država nemoteno zgraditi in dopolniti. »Čim bolj so naši gradbeni načrti velikopotezni in čim hitrejši je njihov tempo, tem večji je naš interes na vzdržanju miru. Vsa naša prizadevanja so do sedaj imela ta namen in ga bodo imela tudi v bodoče. Mi smo primorani graditi socializem v deželi, ki je obdana od samih kapitalističnih držav. Tega dejstva ne moremo ignorirati. Zato skušamo realizirati možnost mirnega sodelovanja obeh teh socialnih sistemov. Stane nas največjih naporov, da se borimo zoper tendence onih kapitalističnih grup, ki delajo na tem, da bi med obema sistemoma razvnela stalna trenja in spore. Zato se pa tudi z vso močjo prizadevamo, da bi se mir med narodi utrđil in ohranil ter bomo na to morali delati tudi v bodoče.«

»Tako zvane mirovne pogodbe«, je nadaljeval Litvinov, »so poglabile nasprotja s tem, da so potegnile ostro mejo med tako zvanimi državami zmagovalkami in premaganimi. Ker naravno simpatiziramo z državami, ki trpijo pod naloženimi jim bremení, in ker one države, ki so inte-

resirane na ovekovečenju krivic in posledic, vsebovanih v mirovni pogodbi, obenem vodijo najbolj agresivno in sovražno politiko proti Sovjetski uniji, zato je naravno nastala neka skupnost interesov med nami in državami, ki najbolj trpijo na posledicah vojne. Zato so na tej podlagi nastali med sovjetsko unijo in nekaterimi izmed teh držav popolnoma korektni in normalni, v nekaterih slučajih celo prijateljski odnosi, katere tudi v bodoče želimo lojalno pospeševati in krepiti.«

»Kljub temu pa«, nadaljuje Litvinov, »se mi nikakor nečemo postaviti na stran ene izmed teh grup, ampak bomo stremeli za tem, da bomo imeli enake odnose napram vsaki državi, katere to želi. Ne tajimo, da bi radi razširili svoje gospodarske odnose tudi z onimi državami, katere še niso vzpostavile z nami zvez, zato ker to rabimo za spopolnitev naraščajoče zgradbe našega gospodarstva. Rabimo inozemskih tehnikov, delavcev in produkcije ter celo nekaterih sirovin. Pa tudi tukaj zadevamo na nekatere kapitalistične skupine, ki vodijo kampanjo, da bi se gospodarske zveze s Sovjetsko unijo razdrle.« Litvinov je nato obširno govoril o prizadevanju gotovih konkurentov Rusije, ki hočejo s carinsko politiko in drugimi odredbami omejiti in onemogočiti izvoz Rusije, in dejal, da bi to ne bilo samo v škodo Rusije, ampak tudi evropskih in ameriških držav, ker bi dovedlo k temu, da bi tudi Rusija iz ostalega sveta nič več ne naročala ali pa vsaj svoj uvoz iz tujine morala znatno omejiti.

»Mi bomo«, izjavi dalje Litvinov, »radi sodelovali in podpirali vsak predlog, ki ima za namen, da se onemogoči vojna in zagotovi splošni mir. Bomo pa brezobzirno razkrinkali vsak poskus,

ki pod licemersko masko pacifistične frazeologije prikriva interese in poblepe, ki z resničnim mirom narodov nimajo nobenega opravka. Ako nam dejanski cilji raznih mednarodnih gest in predlogov ne bodo jasni, se bomo omejevali na to, da bomo položaj samo skrbno opazovali. Absolutno bomo sovražni napram vsaki internacionalni akciji, ki bi vedla le k podjarmljenju enega naroda po drugem in bi samo pripravljala nove vojne.«

Na koncu se je Litvinov obrnil proti nekaterim sosednim državam (to je pač v prvi vrsti proti Finski), »v katerih se v zadnjem času opazuje veliko naraščanje agresivnih šovinističnih pokretov, ki težko ogrožajo mir, ker v smislu naših večkratnih ponudb in moskovskega protokola (sklenjenega svojčas med Moskvjo in Poljsko ter nekaterimi baltičskimi državami) slejkoprej stremimo za pospešitvijo in okrepitevijo mirnih in prijateljskih odnosov s temi državami.«

Predvsem se v tej izjavi opaža ostra odklonitev Briandovega predloga Panevrope in sovražen ton napram Franciji sploh. Besede o prijateljskih odnosih z državami, prizadetimi po vojnih bremenih, pomenijo seveda Nemčijo in razodevajo gorečo željo Sovjetov, da bi se Nemčiji v svoje politične namene čim bolj približali. Kakor se vidi, skrbi sovjetsko Rusijo tudi zelo obrambna akcija Evrope proti ruskemu uvozu in besede Litvinova v tem oziru niso naperjene samo proti »gotovim kapitalističnim skupinam velikih držav, ampak tudi proti snujočemu se agrarnemu bloku balkanskih in podonavskih držav.

Želja sovjetske Rusije po miru se pa smatra tu kot popolnoma odkritosrčna in je to najbolj dragocen del Litvinovega ekspozija.

Nj. V. kralj v Bosni

Belgrad, 28. jul. m. Današnja »Pravda« poroča iz Sarajeva:

»Danes ob pol 11 je Nj. V. kralj z avtomobilom iz Hampijeske preko Romanje Planine prispel v Sarajevo. Nj. V. kralj se ni mudil v mestu, marveč se je odpeljal v Ilidže, kamor je došel ob 11. Takoj se je napotil v dvorec, ki se nahaja v parku. Pred dvorcem so kralja pozdravili vojni minister general Hadžić, pravosodni minister dr. Srškić in poveljnik druge armadne oblasti general Kalafatić in drugi. Nj. V. kralj se je z vsemi nekaj časa razgovarjal. V razgovoru z upraviteljem kopališča se je zanimal za razmere v kopališču in koliko je tujecev. Nato se je napotil v dvor.

Takoj po kraljevem prihodu se je na Ilidžu pred dvorcem zbrala velika množica kopaliških gostov in kmetov iz okolice. Ko je kralj po 15 min. odšel iz dvora, so ga vsi prisrčno pozdravili. Pred

dvorcem je Nj. V. kralja pozdravila dvorna dama ga. Srškićeva.

V spremstvu vojnega ministra generala Hadžića in pravosodnega ministra dr. Srškića se je Nj. V. kralja sprejela upravitelj OUZD Sreten Jakšić. Tam je eden od najmodernejših delavskih sanatorijev v naši državi. Sezidal ga je Okrožni urad za zavarovanje delavcev. Tu sta Nj. V. kralja sprejela upravitelj OUZD Sreten Jakšić in dr. Gjuro Ostojić. Kralj je pregledal sanatorij in vse paviljone, v katerih ležijo delavci, ki so bolni na tuberkulozi. Razgovarjal se je z večjim številom delavcev in se zanimal za njihovo zdravje. Nato je pregledal ambulanto.

Iz Kasindola se je Nj. V. kralj vrnil v Ilidže v dvorec, kjer je obedel. Na kosilu sta bila ministar Srškić in Hadžić. Zvečer se je Nj. V. kralj vrnil v Hanpijesak.

Pogreb Marka Trifkovića

„Velik državnik, dober Srb in dober kristjan“

Belgrad, 28. julija. m. Danes je bil pogreb pokojnega Marka Trifkovića, bivšega predsednika vlade in Narodne skupščine. Po pokojnikovi želji se je pogreb imel izvršiti brez posebnih ceremonij in nagovorov. Kljub temu pa je bil pogreb lepa manifestacija simpatij, ki jih je pokojnik užival. Od hiše žalosti do Voznesenske cerkve, kjer se je vršila žalna služba božja, se je razvrstil impozanten sprevod. Na čelu so bili kraljevi zastopniki, general Savić, zastopniki vlade, popredsednik Uzunović, minister Maksimović, švegelj ter minister dvora Jeftić. V sprevodu smo dalje opazili bivše radikalne voditelje Aco Stanojevića, Mišo Trifunovića, Andro Stanića, Krsto Miletića, dr. Momčilo Ninčiča, Stojadinovića, dr. Ivanića, dr. Ljubo Živkovića ter prijatelje iz ostalih bivših strank, na čelu z Ljubo Davidovićem, Grolom, dr. Kostićem in drugimi.

položaj dežele. Vsekakor je sedanja vlada v okviru male antante utrla edino pravilno pot za ozdravljenje gospodarskih razmer Romunije. Tudi Francija, ki je vendar toliko storičila za povzdigo domačega poljedelstva in vinogradov, je zdaj zašla v slično krizo: povišana agrarna produkcija je povzročila padec cen za kmečke pridelke. Na Francoskem, kakor tudi v Romuniji ali pri nas v Jugoslaviji, je dobro znano, da je sedanji zastoj posledica slabe mednarodne organizacije. Posamezne dežele skušajo agrarno krizo zman premagati z umnim obdelovanjem zemlje, kakor je pravilno poudaril dr. Voja Marinković. Rešitev je samo v skupnem složenem nastopu zoper prekomorski uvoz. Kljub temu, da trpijo posamezne agrarne dežele

radi nadprodukcije, uvozi letno Evropa (razen Rusije) do 150 milijonov hektolitrov ameriškega in drugega žita, za katero letno plača nad 50 milijard dinarjev gotovine! Sodelovanje Romunije z Jugoslavijo in Českoslovaško je prvi korak na poti k splošnoevropskemu agrarnemu edinstvu, ki ga tako potrebuje tudi Francoska. V to gospodarsko zvezo včlanjene države bodo morale določiti enotno uvožno carino za tuje poljske pridelke in na prost promet za evropsko žito na področju vse naše celine.

Sedanja romunska vlada bo s sanacijo agrarne krize, če se ji po omenjeni poti posreči, utrdila tudi sebe, če ne — niso izključena nova presenečenja.

Vojne žrtve proti novi vojni

Pariz, 28. julija. as. VI. kongres mednarodne delovne skupnosti Zveze vojnih žrtv se je zaključil s tem, da so bile sprejete tri resolucije. V prvi resoluciji se zahteva gotovo smotreno sodelovanje vojnih žrtv in vojnih udeležencev pri moralni razorožitvi. Odbor kongresa se pozivlja, da nastopi proti vojnemu hujskanju in da pripravi manifestacije, v katerih izjavljajo vojne žrtve in vojni udeleženci trdno voljo, da bodo preprečili vsako povrnitev vojne. Zadnja resolucija govori o položaju vojnih pohabljenec v Romuniji, Českoslovaški in Avstriji in o novi preeni poškodb v svrhu zboljšanja invalidnine.

Francozi se boje nove trozveze

Pariz, 28. jul. as. Ob 16 letnici smrti Jaurese je imel socialist Paul Buncour v Carmauxu govor, v katerem je navajal, da je zelo vznemirljen radi političnega položaja. Izpraznitvi Porenja je sledila v Nemčiji prava eksplozija nacionalizma. Italijanski fašizem povzroča vedno nove provokacije. Odgovori na Briandov memorandum, ki so večinoma zelo mlčni, kažejo, kako strašno so težkoče za doseg trajnega mira.

Tudi Herriot je izjavil v Villefrance, da ga skrbi položaj v Nemčiji. Zastavil je vprašanje, ali ne bo rezultat volitev v nemški državni zbor morda zopet poživil staro alianco med Rimom, Dunajem in Berlinom in s tem zvezo, ki bi lahko dovela do vojne.

Nemčija se oborožuje

Praga, 28. jul. AA. »Lidovi list« prinaša poročilo o oboroževanju Nemčije, ki bi po mirovni pogodbi smela imeti le 100.000 mož vojske, 84.000 pušk in 80.000 karabink. Toda v resnici ima nemška vojska že 300.000 pušk, 20.000 mitraljez, 19.000 trdnjavskih topov in 2000 poljskih topov. Razen tega imajo Nemci namesto dovoljenih 450.000 nabojev že 2 in pol milijona, ki so jih dobili iz Rusije. Fabrikacija ne ponehava. Vojno zračno brodevo se lahko lakoj sestavi iz modernih zrakoplovov. Prav tako je vse skrbno pripravljeno za plinsko vojno. Nemčija tajno izdeluje velike topove in tanke. Reichswehr ima posebne oddelke, ki so v stalni zvezi z neko moskovsko tvornico. Ta je dobila za vojni material, ki ga je izdelala in dobavila v letih 1923 do 1926 70 milijonov mark. Ruska tvornica je pod nadzorstvom nemških oficirjev. Na francoski meji se grade prometne zveze samo s strateškim vidika.

Belgrad, 28. julija. AA. Minister financ je sklenil, da da 1. avgusta v promet preko drž. blagajna vse zaloge kovinskega denarja po 25 par.

Zlatomašniški jubilej vladike dr. Karlina

Maribor, 28. julija.

Na manifestanten ter impozanten način je včeraj obhajal Maribor zlatomašniški jubilej knezoškofa dr. Karlina. Raz vseh poslopj na Slomškovem trgu so vihrale državne zastave. Na prostornem trgu in pred cerkvijo so se že pred 10 jele zgrinjati velike množice ljudstva, da pozdravijo svojega ljubljene nadpastirja.

V sijajnem spremstvu ter skozi špalir verne občinstva je imel škof dr. Karlin ob 10 dopoldne svečan v stolnici ter zavzel svoj prostor pred glavnim oltarjem. Med klopji v prezbitariji so zavzeli svoje sedeže zagrebški nadškof dr. Bauer, častitljivi ljubljanski vladika nadškof dr. Jeglič, škofje dr. Srebrnič, dr. Rožman in dr. Tomažič ter drugi infurirani cerkveni dostojanstveniki, in sicer opat rajhenburški Dom Placid Epalle, plujski prošt dr. Zagar, konjski arhidijakon Tovornik in celjski opat Jurak. Poseben prostor pred Slomškovim spomenikom je bil določen za bana dravske banovine inž. Dušana Serneca; v klopih v prezbitariji pa zastopniki oblastev z generalom Ž. Stanislavjevičem, okrožnim inšpektorjem dr. Schaubachom in mestnim županom dr. Juvanom, nadalje predsednik Prosvetne zveze dr. Hohnjec ter drugi odlični cerkveni (kanoniki, dekanji itd.) in svetni dostojanstveniki. Na obeh straneh pregraje med prezbitarijem in ladjo pa so bila razvrščena katoliška društva z zastavami; ostali del cerkve so verniki čisto napolnili, tako da so mnogi, zlasti pri glavnem vhodu morali stati zunaj cerkve.

Pomen slavlja je oznanjal z lece z zanosno in vzvišeno besedo stolni kanonik dr. Vraber, ki je uvodoma prečital čestitke papeža Pija XI. lavantinskemu škofu-jubilarju dr. A. Karlinu. Nato je priklical prevzvišenemu slavljenču in navzočim vernikom v spomin vse številne zasluge, ki jih ima zlatomašnik in vladika dr. Karlin za krščansko vzgojo mladine ter versko obnovo in prosvetni napredek in tržaško-koperski in lavantinski vladikovi, na kar je slavnostni pridigar izhajajoč iz Kristusovega večnega velikega duhovstva orisal duhovno oblast, ki jo je prevzvišen zlatomašnik kot tržaško-koperski ter lavantinski škof vršil vsikdar s spodbudno gorečnostjo, ljubeznijo in pravo apostolsko vneto. Ob zaključku svoje tople občutene in slavnostne propovedi je pozval navzočo duhovščino in vernike, da se ob prazniku zlatomašništva s še večjo ljubeznijo in udanostjo oklenejo svojega nadpastirja.

Z mladostno čilostjo in svežino je nato škof-jubilar ob veliki asistenci pel svojo zlato mašo ter podelil po zlati maši v imenu sv. Očeta navzočim vernikom sveti blagoslov, združen s popolnim odpuščanjem. Pri sv. maši je pel pod vodstvom kapelnika Janeza Ev. Gašpariča pomnožen cerkveni zbor s sodelovanjem orkestra in solistov, ki so ga vodili klarici ter solisti gg. Živka in Neraliča Schubertova mašo v g-duru.

Po izvršenem cerkvenem obredu so se v sprejemnici v škofovi rezidenzi najprej poklonili prevz. knezoškofu dr. Karlinu ban inž. Sernec, mestni poveljnik, generalštabni general Živko Sta-

nisavljevič, okrož. inšpektor dr. Schaubach, mestni župan dr. Juvan ter polic. nadsvetnik Kerševan. Nato se je vršila poklonitev lavantinske duhovščine s kanoniki, dekanji, novoodlikovanci ter pomožnim škofom dr. I. Tomažičem na čelu. Topla ljubezen ter čustvo hvalečnosti ter udanosti do prevzvišenega nadpastirja je žarela iz voščil in čestitk, ki jih je nanj s prisrčnostjo naslovil v imenu lavantinske duhovščine škof dr. Ivan Tomažič. Zahvalil se je vladiki dr. Karlin z vso njemu lastno ljubeznivostjo in toplino, ob čemer so prišle do izraza tesne in neporušne vezi, ki vežejo lavantinskega vladika z njegovo duhovščino: vezi ljubezni in zvestobe.

Ob 13 se je vršil v dvorani škofijskega doma slavnostni obed, ki so se ga udeležili številni odlični gostje z banom inž. Sernecem ter nadškofoma dr. Bauerjem in dr. Jegličem na čelu. Ob tej priliki so se izrekle v proslavo in označo jubilejnega praznika pomembne napitnice. Uvodoma je prevzvišeni jubilar dr. Karlin pozdravil vse navzoče goste ter se v svojih pozdravnih izjavah spomnil tudi sv. Očeta papeža Pija XI. in Nj. V. kralja Aleksandra. Nato je spregovoril prisrčne čestitke in voščila visokemu slavljenču zagrebški nadškof dr. Bauer; ban inž. Sernec je v prisrčni napitnici segel nazaj v tisto dobo, ko se je s prevzvišenim vladikom lavantinskim prvokrat seznanil; mestni župan dr. Juvan je zlasti toplo pozdravil prizadevanja prevzvišenega vladike, ki gredo za tem, da se v prestolici lavantinske vladikovine zgradi veliko ter moderno urejeno bogoslovje in pa da se poveča dijaško semenišče; nadškof dr. Jeglič je v svoji topli napitnici nazdravil Nj. V. kralju Aleksandru; škof dr. Tomažič je pokazival v svojih izjavah na tesne vezi, ki družijo pri vzvišenih prizadevanjih za duhovno obnovo v lavantinski škofiji prevzvišenega jubilarja s kapituljem; ravnatelj dr. Tominšek pa je poveljeval osebne vrline lavantinskega vladike-zlatomašnika. Mestni poveljnik general Živko Stanislavjevič je ob splošnem odobravanju in živahnem pritrjevanju proslavljal prevzvišenega vladika kot zvestnega in navdušenega Jugoslavana.

Popoldne pa se je vršila ob 17 v stolnici ob veliki udeležbi vernikov molitvena ura pred Najsvetejšim za prevzvišenega nadpastirja-zlatomašnika in njegove namene.

Proti večeru so posamezni odlični gostje svečane proslave odpotovali iz Maribora; zagrebški nadškof dr. Bauer se je s svojim tajnikom dr. Slamičem odpeljal v Rogaško Slatino; ban inž. Sernec, nadškof dr. Jeglič in škof dr. Rožman pa so z vlakom ob 17.25 odpotovali v Ljubljano.

Slovesni in svečani so se obhajali praznik zlatomašništva častitljivega lavantinskega vladike v Mariboru in širom prostrane lavantinske vladikovine. Veliko, veliko spoštovanja in ljubezni čutijo lavantinski verniki do svojega nadpastirja; ob včerajšnjih slovesnostih se je to v prav posebni meri izpričalo in posvedočilo. Vladika-zlatomašnik dr. Karlin naj še dolgo, dolgo vrsto let z uspehom in ljubeznijo vodi lavantinske vernike in duhovno prerojenje in vstajenje.

Po II. kongresu slov. kat. akad. mladine

Na Bledu. Krasen dan je izpolnil željo vseh kongresistov, da si ogledajo našo gorenjsko stran in predvsem Bled. Tudi ta zadnji dan ni hotel pokazati nad vse zadovoljivih vtisov kongresa, ampak je te zaokrožil v nepozabnih likih lepših spominov. Udeleženci kongresa — šestdeset po številu — so se odpeljali v nedeljo s turistovskim jutranjim vlakom in izstopili na postaji Dobrava. Od tu so krenili skozi vintopj na Bled. Krasotam našega penečega se Vintopja se niso mogli nadeviti. Na Bledu so se nastanili v Zdraviliškem domu ob jezeru in parku. Po zajtrku so se prepeljali na otok v sv. maši, ki jo je daroval g. prof. dr. Janez Fabijan ob 11. Po kosilu so si udeleženci prosto razgledovali Bled in njegovo krasoto, se vozili in se kopali v jezeru. — Bled, ki je ob slabem vremenu brez pravega leska, je imel baš v nedeljo izredno veliko število drugih tujih posetnikov, ki so se pridno posluževali — že dopoldne — tople jezerske vode in se do 6. pop. naslajali ob zvokih orkestra v parku. — Po večerji ob 7. Lesce in odtod v Ljubljano. Vtisi z Bleda bodo ostali v njih spominu nezabrisani.

Slovo od dragih slovanskih bratov. Bratje Slovaki, Poljaki in Ukrajinci so odšli iz Ljubljane še tisto noč z brzovlakom, ki odhaja ob 12.10 minut. Ginljivo je bilo ob slovesu, ko smo vsi čutili, kako zelo smo že v teh par dneh njih bivanja v naši sredi, zrasli v eno družino, ki jo prepaša ljubezen do bratskega, tako sorodnega jezika, do njih kulture in njih zemlje. Na kolodvoru so se poslovili od njih: preds. stareš. g. Narte Velič, novoizvoljeni predsednik Sekretarijata g. Niko Kureti, predsednik Slovenske dijaške zveze g. Eibin Bojc in gospodar kongresa g. Tone Krolj. Naši gostje niso našli dovolj besed, da bi se prirediteljem kongresa mogli dovolj zahvaliti za ves red in solidnost, ki so jo občudovali na organizaciji kongresa, za vse medsebojno spoznanje in predvsem še za lepe vtise iz naše bele Ljubljane in gorenjske zemlje. Kakor so bili od napa se iz prejšnjih dni in posebej še od tega celodnevnega zleta na Bled izmučeni, so Slovaki za Slovo v vagonu že zapeli ob odprtih oknih eno svojih narodnih. Mahajo z robcami skozi okna že premikajoč se brzo so klicali: Na svidenje v Bratislavi prihodnje leto!

Zbogom, dragi slovanski bratje! Kakor simbol ste nam bili zastopniki raznih slovanskih narodov, Vaše zemlje in Vaše kulture. Vsi smo zažutili, da v sebi potrebo pogostejšega medsebojnega shajanja in stika. Hočemo, da se skupno bogatimo v našem duhovnem, kulturnem prizadevanju, da se tako izpopolnjujemo in kolikor mogoče zblizujemo. Tako medsebojno spoznanje bo ojačilo našo moč, nam vlilo optimizma in poguma, usmerilo enotno naše delo. Naj bi bodočnost pripomogla k temu, da bi se zažutili vsi slovanski narodi kot ena družina s tisto toplo vezjo medsebojne ljubezni. Ona stara prišlovica o slovanski nesloženosti naj bi izginila za vedno. Potem bomo res lahko peli — kakor smo že sedaj ob kongresu z Vami, slovanski gostje! — prav vsi brez nepotrebne pesimizma ono našo skupno himno: Hej Slovani, naša reč slovanska živo klije!

Mnogo misli

imate pri nakupu kuhinjske posode, zato si prej oglejte bogato zalogo katero Vam nudi po najnižjih cenah tvrdka s železnino

STANKO FLORJANČIČ

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 35

Slovenske naselbine v srednji Franciji

Slovenske kolonije v srednji Franciji so redkejšje in manj številne kakor one na severu ali vzhodu, in druga od druge zelo oddaljene.

Najpomembnejša je pač La Machine v departementu Mievre, ki šteje 36 slovenskih družin in kakih 80 samskih delavcev. Podporno društvo jugoslovanskih delavcev, ki ga je kolonija pred kratkim osnovala in katerega predsednik je hrastniški rojak g. Weber, si je osnovalo skromno knjižnico, v nedeljo 27. julija pa je priredilo pevski koncert, ki ga je izvajal 20 članski moški pevski zbor Slovenskega delavskega društva v Audan le Tiche, 400 km oddaljeni naši koloniji, dočim je bila priredila v nedeljo 14. julija kolonija v La Machini samo posrečen izlet na lepo misijonsko razstavo v Nevers, na kateri je bilo razstavilo 60 misijonarjev in misijonark iz vseh delov sveta, ki so bili tudi sami navzoči in tvorili seveda svoje vrste atrakcije. V veliki Schneiderjevi tovarni za orožje v Le Creusot je najti med 14.000 delavci komaj 37 naših. Nekaj več jih je v Montceau les Mines, par postaj od slovečega Paray-le-Monial, kjer se odlikuje g. Jernej Svetec iz Bohinjske Srednje vasi, ki dela tam že polnih 14 let in je dolgo časa edini zastopal Slovence. V Franciji sami živi 16 let, je že cel Francoz in tudi poročen s Francozino. Otroci ne znajo slovenski, vendar neizrečeno hrepenijo po Sloveniji in so bili z materjo vred brezmejno veseli že reklamne brošure La Slovenie.

Tudi v bližnjem Montchaninu sta se naselila dva naša državljana, Srba, že pred 16 leti. Eden od njih poseduje ugledno trgovino motornih koles in biciklov.

Najljubeznivejša pa je menda skromna slovenska kolonija v Dijonu, ki se je bila zbrala pretekli tork skoraj polnoštevilno v Cafe de l'Universite, ki jo vodi in ima v lasti naš rojak prikučni Dalmatince Ivan in kjer smo preživeli pod predsedstvom velikega Napoleona prelep večer. Za Napoleona je imenovala francosko sodišče mogočnega našega rojaka, doma iz

Velik požar v Podpeči

Preserje, 28. julija.

Malo vasico Podpeč, ki leži ob robu ljubljanskega barja pod Zalostno goro ob okrajni cesti Borovnica—Preserje—Jezero—Tomišelj—Ig. je nocoj sredi noči zadela huda nesreča: petim gospodarjem je zgorelo šest gospodarskih poslopj z vsem žitom, slamo, senom, vozovi, poljedelskim orodjem vred. Škoda gre v stoti-soče, zavarovani pa so bili prizadeti zelo malo. Večinoma so bila zavarovana le zgolj gola poslopja ter nekaj orodja in voz, pa še to le za male vsote, dočim komaj spravljene poljske pridelke, kot žito in seno ter slama sploh niso bili zavarovani.

Goreti je začelo snoči nekoliko pred polnočjo; najprej je bil v plamenih Kumšov skedenj. Ogenj se je v hitrici širil in objel še ostale podede in skednje v bližini, ki so večinoma biti kriti s slamo, sicer pa lesenega ograjja. Nad barjem se je pojavila krvava zarja, dim se je pehal v nebo, silni ognjeni žar je objel i sv. Jožefa i sv. Ano — dvojce cerkvic na gori — ljudje so vstajali iz postelj, hoteli na pomoč, gasili,

male tudi hiše, ki stoje onstran ceste pod hribom; trudopolnemu prizadevanju gasilskih moštev pa je uspelo, da so hiše obvarovali požara. Vendar pa so lastniki v strahu že vse znesli iz hiš zadaj v breg in na polja.

Najbolj so prizadeti sledeči posestniki: Mravlje, Znidarček, Kumš, Jurca in Zupec. Pri Znidarčku je zgorelo tudi par prešičkov, dva sta bila pa toliko opečena, da so ju morali takoj zaklati, dočim sta bila opečena še druga dva, vendar pa ne toliko, da bi ju bili morali zaklati. Sicer so rešili pri nekaterih še nekaj pšenice in drugih malenkosti; radi silne vročine, ki jo je povzročala goreča zmes, slame in sena ter suhih drv, ni bilo niti mogoče reševati kaj izpod ognjenih zubljev, ker se jim nihče ni mogel toliko približati, da bi bilo reševanje omogočeno. Še sreča, da je vlekel ugoden veter v smeri proti Jezeru, torej od vasi proč, sicer bi gotovo pogorela tudi vasi, ki je od gospodarskih poslopj ločena samo s par metrov široko okrajno cesto.

Uničenih je docela sedem kozolcev, štirje

Pogled na pogorišče v Podpeči.

obupno vpili ter begali kot zmešani sem in tja. Iz bližnje okolice so prihitela gasilska društva, pet motornih brigad in vrsta drugih se je hipoma pojavilo na pogorišču: iz Jezera, domača podpeška, iz bližnjega Kamnika, iz Preserje, Bresta, Brega, iz Borovnice, Verda, iz Notranjnih gor in drugod.

Vsa gospodarska poslopja, ki so uničena, so stala pod cesto, ob potočku, ki priteče izpod Kamnika in se skozi barje pod vasi izteka v Ljubljanko. Ta potoček je bil vasi v rešitev, ker je vsem gasilskim brigadnam nudil dovolj vode za gašenje. Od silne vročine so se že vne-

podli, en hlev s šesterimi prašiči, dalje osam voz, ki so bili večinoma naloženi z žitom, tri slamoreznice in en žitni čistilec. Dalje pa je pogorelo vse seno in vse žito.

Škodo so po približni cenniti izračunali na okrog 340.000 Din, dočim znaša vsota, za katero so bili pogoreli zavarovani, le okrog 80.000 Din.

Kaj da je vzrok požara, je docela nedogotano. Nekateri slutijo zločinsko roko, drugi zopet pripisujejo krivdo neprevidnosti s cigaretami; tem bi se pridružili tudi mi, ker nedelja je nedelja in pijača je napravila že marsikake veliko zlo.

Društvo Zoo

Prijatelji domače favne v Ljubljani so se strnili in z združenimi močmi že od leta 1927 dalje zidali in ustvarjali dan za dnem z velikim veseljem in z neverjetnim navdušenjem živalski vrt. Posrečilo se jim je zbrati veliko množino živali in krasen inventar. Že je izgledalo, da Ljubljana dobi v doglednem času primeren zoološki vrt, ki ne bi v ničemer zaostajal za drugimi vrtovi v velikih mestih.

V Zagrebu na pr. je dobro razvit zoološki

ribniške okolice. Ko so se bili začeli namrec enkrat v gostilni neki Francozi nekaj onegaviti — kar se malokrat zgodi in ga je zato tem bolj razburilo — je napravil kratek proces in jih je drugega za drugim zmetel pod kap, preden je mogel posredovati od pravice postavljeni čuvaj. Tudi nekaj steklenic, stolov in druge take ropotije je zletelo z njimi. Ker sta se s kavarnarjem radi škode pobotala, ni moglo sodišče — kamor je tiral zadevo užaljeni policaj — drugega, kakor da ga je oprostilo in hkrati imenovalo za Napoleona, velikega činitelja miru, reda in rada, Napoleon je močan tudi v besedi in je na svoj naziv zelo ponosen. Bog ga živi in z njim vse naše rojake, posebno našo ljubeznivo kolonijo v Dijonu.

Na pogorišču v Podpeči.

vrt, ki ga obiskovalci dnevno v trumah posejajo. Za ta vrt skrbi mesto; a kljub temu obstoja še društvo prijateljev zoološkega vrta, ki mu je naloga zastaviti vse sile za povzdigo tega vrta. — V Splitu imajo zoološki vrt, pri katerem je včlanjenih tri četrtine splitskega prebivalstva.

Zato tudi mi Slovenci ne bi smeli zaostajati za Hrvati in drugimi narodi, ki imajo vsepolno dobro razvitih zooloških vrtoev ob periferiji in tudi v sredini mesta.

Ljubljana, sedež bana, univerze itd. ki bo v kratkem veliko mesto z okrog 100.000 prebivalci, se je pokazala za ustanovitev definitivnega zoološkega vrta čisto desinteresirana, ker bi sicer zahtevala društva Zoo lahko ugodila. Društvo Zoo potrebuje prostor, s katerim lahko razpolaga, da ga adaptira posameznim živalim primerno. Živali se morajo počutiti udobno v prostoru, ki je dovolj velik in se lahko snaži.

Društvo Zoo je začasno — sicer zelo stisnjeno na tivolskem bajerju. Rado bi se razmahnilo, preuredilo in napravilo živalim udobna bivališča; a ne sme se niti ganiti. Zato prosi vse prijatelje Zoa, naj oni s svojo kurnostjo napravijo živalim snažna in udobna bivališča; a ne smejo ničesar — niti začasno spreminjati, ker tega magistrat ne dovoli.

Društvo že tri leta deluje in je skrajni čas, da se ustvari nekaj definitivnega — provizorij mora nehati. Zato bo v sredo, dne 30. julija ob osmih zvečer izredni občni zbor v hotelu »Slone«, kjer bodo društveni funkcionarji položili svoj račun in predlagali razpust društva. Vabljeni so vsi člani, da se tega občnega zbora gotovo udeležijo.

— PEGE —

odstrani tako in brez sledu „Creme Orizol“
 *obiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Zalo-
 gi: „Cosmochemia, Zagreb, Smičklastova 23. Telefon 49-96

DIŠAVE SLON

Autotaksi M. Hočevar

Novo mesto-Kandija Telefon št. 18

Še boljše in cenejše je

PALMA

zdravilna grenka voda.
 DOBIVA SE POVSOD!

Mesto Melfi, severovzhodno od Vezuva, v razvalinah — učinek zadnjega katastrofalnega potresa.

Od Pompejev do Avellina

Južnoitalijska tla niso samo vroča, marveč tudi nemirna. Podzemeljske sile tam redkokdaj mirujejo; ognjeniki se vzpenjajo v nebo in v mirnih časih dvigajo svoje dimaste prapore v zrak. Toda pod zemljo tiho snujejo neizmerne sile, ki se od časa do časa mogočno zganejo; tedaj se sesujejo človeška domovanja na površini zemlje kakor hišice iz kart, cvetoči vrtovi, bogati vinogradi in polja se izpremenijo v puščavo, na tisoče človeških življenj se v trenutku konča, kakor bi kdo poteptal mravljišče.

Od Pompejev in Herkulana — l. 79. p. Kr. — dalje se vleče v Italiji veriga groznih vulkanskih in potresnih katastrof. Posebno neapoljski zaliv, ki mu gospoduje mogočni ognjenik Vezuva, je bil že mnogokrat prizorišče silnih naravnih dogodkov. Eden zadnjih velikih potresov je zadel l. 1883 — bilo je dne 23. julija, torej skoraj natančno pred 47 leti, otok Ischia v Neapoljskem zalivu.

Bil je mil, prekrasen večer in živahno italijansko nočno življenje se je pravkar razvilo. Gledališče v Casamiccioli je bilo nabito polno, ko se je nenadoma, brez vseh predhodnih sva-rečih znamenj, nenadoma začela tresti zemlja. Potres je trajal petnajst sekund in izpremenil vse kraje na otoku v razvaline. V mestu Casamiccioli ni ostala cela niti ena hiša. Odigrali so se strašni prizori.

Neki očividci, ki je bil tisti večer v gledališču, je opisal dogodke naslednje: »Zastor se je dvignil ob pol desetih; toda komaj smo slišali prve besede komedije, smo začutili strašen sunk. Vrglo me je več čevljev daleč in sem prišel po dolgem na tla. Slišalo se je strašno podzemeljsko grmenje, kakor če težak vlak drvi čez železniški most. Med sunkom so se tla vzbodila, nato pa takoj zopet padla, kakor valovi na viharjem morju. Spominjam se samo, da smo bili čreda skupaj zgnetenih ljudi, da so s stro-pa popadale petrolejke, povzročile požar in da smo se, potem ko smo bili zaman poskušali pogasiti genj, zgrnili v temno noč kakor povodenj...«

V nekem hotelu v Casamiccioli je ta večer neki Anglež igral v salonu na glasovirju Chopinov »marche funebre«. Neki Italijan je nena-doma vstal in šel ven, češ, da ne more poslušati slabe Angleževe igre. Komaj je bil zunaj, se je hotel zrušil in pokopal pod seboj Angleža in poslušalce. Kasneje so našli Angleževo truplo. Sedel je pri klavirju, roke je imel na tipkah, tako da so mogli natančno ugotoviti, pri katerem mestu skladbe ga je dohitela tako nenadna smrt. Razbita glava mu je ležala na odprtih notah. Ob potresu na otoku Ischiji je bilo vsega

2443 človeških žrtev.

Največja južnoitalijska potresna katastrofa pa je bila v Messini l. 1908. Dne 28. decembra zarana, ko so bili ljudje v najslajšem spanju, je potres razsul gosto obljudeni mesti Messina in Reggio in mnogo manjših krajev. Skoraj 80.000 ljudi je našlo smrt pod razvalinami! Cestni tlak v Messini je bil podoben valoviti morski površini, nastale so razpoke. Samo kdor je na lastne oči videl tedanje razdejanje, si more predstavljati, kako strašna je moč podzemeljskih sil.

V Južni Italiji in na Siciliji se zemeljska skorja še ni popolnoma umirila, odtod pogosti potresi v teh krajih. Tyrhensko morje, na čegar obalah se vedno znova dogajajo potresi, je nastalo na ta način, da se je udrila kotlina in se vrtina vedno več. Celo to ozemlje je podobno skledi, ki postaja globlja in globlja in pri kateri potekajo razpoke kakor žarki proti sredi. (Liparski otoki!) Rob kotline je vulkanske narave, ki se pa čedalje bolj umirja, kar pričajo mnoga ugasla žrela s svojimi jezери, kakor n. pr. Nemiško jezero.

Dijaštvo v borbi za kruh

Včasih je bil študent tisti, po čegar grlu je steklo največ vinske in druge alkoholne »kapljice«. Danes se mora dijaštvo večinoma bridko boriti za skromen vsakdanji kruhek. Značilno sliko o tem nam podajajo pravkar objavljene številke nemške akademske delovne borze. Na vseh nemških univerzah je sedaj vpisanih okroglo 120.000 dijakov; od tega se jih mora 40.000 popolnoma samostojno preživljati, ker ne dobe od svojcev niti vinarja. Nadaljnih 40 tisoč dobiva od doma majhno podporo, ki pa nikakor ne zadostuje za preživljanje. Vsega skupaj je torej odvisno od javnih podpor in lastnega zasluga 80.000 vseučiliške mladine. Da bi se dijaštvo boj za kruh olajšalo, so ustanovili akademsko borzo dela. Spričo velike splošne brezposelnosti pa posredovanje seveda ne prinaša posebnih uspehov. Tako je v obeh minulih semestrih na borzi dobilo delo 2563 dijakov, ki so vsi skupaj zaslužili 184.387 mark, tako da na vsakega niti sto mark ni odpadlo. Kar se tiče vrste posredovanega dela, so na prvem mestu instrukcije, potem kmetško delo, prodaja prešit, statiranje pri filmu ali v tovarni. Na vsako ponudeno mesto prihaja po 15 prosilcev. Delo je večinoma le kratko; izjemo je napravila samo neka dijakinja, ki je kot natakarka zaslužila par sto mark, a je morala znati zato gladko govoriti italijanski.

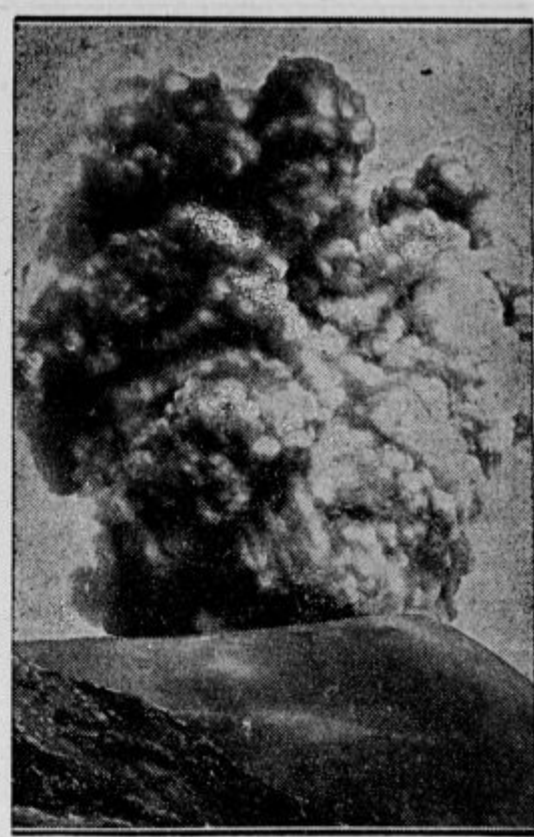
Kakoršna zvezda tak človek

Astrologija od davnih časov deli ljudi v 12 skupin po 12 ozvezdij, skozi katera vodi ekliptika — letna pot solнца. Vsak človek je rojen začasa enega teh ozvezdij in ga ima kot »ascendent« v svojem horoskopu. Ta »ascendent« označuje človeka, kakršen mora biti pod vplivom ozvezdja, v katerega znamenju je prišel na svet. Po »ascendentu« so ljudje, ki so se rodili v znamenju Ovna, ljudje močne volje, n. pr. Trocki; v znamenju Bika rojeni so ljudje slepe sile, n. pr. strašni morilec Haarmann; pod Dvojčki rojeni ljudje so čutni, n. pr. Richard Wagner; Rak poraja dobrosrčne ljudi, n. pr. nemški pisatelj Hans Thomas; pod Levom se rode močni celi ljudje, n. pr. Bismarck; Devica obuja ljudi dela, kakor je bil pokojni nemški zunanji minister Stresemann; Tehnica oblagodarja s čuvstvenostjo, n. pr. Walter Rathenau in dr. Eckener; v znamenju Škorpiona rojeni so ljudje dejanj, n. pr. Mussolini; Strelec deli svojim otrokom globoko spoznanje, n. pr. Gandhi; Kozorog poraja v dolžnostih zveste ljudi, n. pr. Hindenburg; otroci Povednega moža so duhovno ustrojeni, n. pr. Krišnamurti, otroci Rib so pa ljudje razpoloženja, n. pr. Werner Kraus. (Te primere navaja dr. W. Moufang.)

Seveda pa se vpliv ozvezdij ne pojavlja v vseh ljudeh enako močno in izrazito in so možne velike razlike. Zanimiva pa je okolnost, da so si posebno izraziti tipi posameznih ozvezdij tudi zunanje nekako podobni. Tako n. pr. si sliči obraza Goetheja in Stefana George-a, Spenglerja in Mussolinija ter obrazi Walterja Rathenaua, Hugona Eckenerja in Evgena Diederichsa. Spengler pravi, da se pri ustvarjanju človeka poleg krvi, ki vedno znova ustvarja taiste telesne poteze, in zemlje (podnebja) udeležuje še zagonetna kozmična sila, ki po svoje oblikuje svoje tipe.

Diplomati na trgu

»Times« poroča iz Moskve: Če se pelje diplomatski kurir kateregakoli poslaništva s pošto iz Moskve v Varšavo ali Rigo, pravijo diplomati: »Naša kuharica je šla na trg nakupovat.« Pomanjkanje živila je stalno bolj ostro, in zdaj ne pomagajo več priporočila in nakazila, ki jih deli kamisarijat za zun. zadeve. Kurirji se vozijo v enem ali dveh kupejih prvega razreda ter pripeljajo v velikanskih, s poslaniškimi pečati zaprtih skrinjicah namesto

Krakatau, največji ognjenik Nizozemske Indije, je začel silovito delovati. V enem dnevu so našli 880 izbruhov lave in pepela, ki so deloma dosegali višino 1000 metrov. Zadnji veliki izbruh Krakatau je bil leta 1883.

listin ali vsaj denarja zgoščeno mleko, suho sadje in zelenjavo, moko, suho meso, milo i. dr. Brez tega nakupovanja bi morali vsi diplomati ostati lačni. Vsako poslaništvo v Moskvi je postalo zdaj idealna komuna, kakor jih niso v stanju ustvariti niti rdeči komisarji. Po 10 do 20 družin skupaj kosi, shaja z eno in isto kopalnico, pralnico in kuhinjo. Prehrano vodi navadno katerakoli dama, in sicer ne pride nikoli do navadnega kroga med kuharicami. Pretežna večina tujih zastopnikov pušča družine v domovini in v Moskvi živi samsko življenje.

»Oh,« je dejala Mirica in srečna objela Petra, »sedaj se bova pa lahko kmalu poročila. Mama je čisto na najini strani.«

»Kako pa to veš?«

»Ej, slišala sem, kako je prigovarjala očetu, da naj te ne sodi po tvoji zunanosti.«

Reševalna dela v Melfiju: vojaštvo odnaša izpod razvalin rešene otročiče; mnogi so ostali sirote. V Melfiju je bilo o potresu ubitih 3000 ljudi.

Rumeni gusarji

(Sodobna zgodba.)

»Trdnjava?« vpraša Mihael. »A te luči ležijo nekje nizko doli! Predstavljal sem si trdnjavo na visokem, na rtiču!«

»Da. A te luči gorijo v kočah na bregu jezera, ob južni strani rtiča. Gotovo so zasidrani tamkaj manjši brodovi.«

»Ali bova morala mimo teh luči?«

»Ne. Previden maček si ne osmudi brk. Šla bova naokoli in luči obšla ter se približala rtiču od severne strani, ki je v temi.«

Obrnil se je na desno ter vodil v napovedani smeri, a stopala sta hitreje. Nista pa mogla drugače, kakor da sta šla med jezerom in neko veliko stavbo, v kateri je bilo več luči. Lo Fing je pojasnil, da je ta stavba bila nekoč last in dom premožnega kmeta, gusarji pa so mu jo zasegli.

Šla sta mimo hiše, pa vendar tako, da ju svetlobni trakovi niso dosegli, in ugledala na griču trdnjavo, ki se je vzpenjala petdeset do šestdeset čevljev nad jezersko gladino. Mihaela je prešinila nekakšna čudna groza, ko je zagledal dva vitka stebra, radijska drogova, ki sta se dvigala nad črno gmoto roparskega gnezda. Ako je beli ujetnik v trdnjavi res Lovro, potem sta stebra drogova oddajne postaje!

Kakor je kmet že naprej povedal, res ni bilo luči na severni strani rtiča, vendar pa je Mihael vedel, da najopasnejša naloga njunega ogleda šele pride. V trdnjavi morda že spi; kraj je bil pač dosti daleč od obale, strah pred gusarji po vsej pokrajini pa tudi

tako velik, da se jim morda ni zdelo vredno postavljati straže. Vendar pa Mihaelu nihče ni mogel jamčiti, da so res tako zelo brezskrbni, zato je bil tudi brez Lo Fingovega priporočila jako oprezen.

Zdelo se je, da je edini dohod do trdnjave od jezerske strani most, ki se je spenjal preko dosti širokega trdnjavskega jarka. Ker pa so mesečno luč kalili oblaki, sta ga komaj videla; kaj je onstran njega, je bilo pa nemogoče razločiti. Lo Fing tudi še ni nikoli stopil v trdnjavo, zato je Mihael spoznal, da se mora odslej zanašati na lastne moči in lastno razsodnost.

»Tega pač ne smem tvegati, da bi šel čez most,« si je mislil Mihael. »Morda bi se pa dalo na kak način pogledati v trdnjavo od zadnje strani rtiča. Ali greva tja?« je zašepetal spremljevalcu.

Kmet je prikal. Šla sta proti jezeru. Bila sta že skoraj vstric mostu, ko se je naenkrat oglašil krik in vik kakor kadar se odpro velika vežna vrata. Mihael je hitro pogledal nazaj in videl, kako se je nekaj ljudi s svetilkami usulo iz kmetške hiše in hitelo proti jarku, naravnost za njima in Lo Fingom.

»Nazaj morava!« je nejevoljno zagodel kmet.

»Čakajte še malo!« je dejal Mihael. »Videti morava, kam so namenjeni.«

»Zagledali naju bodo!« Lo Fing je bil ves nestrpen.

»Ne. Njihove svetilke so prešibke. Počakajte!« Nekaj trenutkov nato pa so se prikazale druge svetilke, in sicer na mostu, ki je vodil preko jarka! Videti je bilo, da prihaja skupina ljudi iz trdnjave. Obe družbi pa sta si šli naproti!

Zdaj je pa tudi Mihaela nekoliko zaskrbelo. Ker sta prišla med dva ognja, ju lahko še ujamejo. Še bi

lahko ušla, ako bi nemudoma pokazala pete ter se izmuznila v temi, a Mihaelu se je zdelo škoda, da ne bi ničesar izvedel. Ozrl se je naokoli, da si vsaj za nekaj časa dobi kako skrišališče. Nekaj metrov vstran na desni je zagledal črn predmet, ki je bil podoben velikemu, prevrnjenemu čolnu. Pomignil je Lo Fingu, naj mu sledi, splazil se k čolnu in upanje ga ni varalo: lahko sta zlezla podenj. Bil pa je očitno že dolgo opuščen; kajti les se je že kar drobil.

Ko sta tako težko sopeča zlezla na sredjo skrišališča, sta gledala skozi razpoke v preperelih stenah. Videla sta, kako sta se obe skupini s svetilkami srečali nekaj metrov proč od čolna. Dve postavi pa sta se od ostalih odločili ter se malo proč od svojega spremstva zaupno pogovarjali.

Čez nekaj minut pa sta se začeli z vsemi mogočimi ceremonijami poslavljati. Njunih obrazov doslej prežalca pod čolnom nista še videla. Zdaj pa ju je naenkrat obsvetila svetilka iz spremstva in v tej hipni osvetljavi sta obraza obeh mož ostro odrazila.

»Budžak in pa človek, ki sem ga videl v steni pagode!« je šepnil Mihael.

»Ta možak,« je odgovoril kmet, »je roparski glavar Ming Vang Tang.«

23. V trdnjavo.

Budžak in ropar sta dovršila svoje slovesno poslavljanje ter odšla: Tatar s svojo družbo proti vasi, Kitajec pa je na čelu svetilcev prekoračil jarek in stopil v trdnjavo. Škipaje so se vrata zaprla za njim. Ko je potihnil topot njihovih nog, mu je izza zidov sledilo manj slišno, zmešano žlobudranje; videti je bilo, da se gusarjem kljub pozni noči še kar nič ne mudi v posteljo.

Ljudska knjižnica iz založništva Jugoslov. knjigarnice v Ljubljani: 29. zvezek: Savinšek, IZPOD GOLICE. 30. Din. — 30. zvezek: Stenkljčič, NA POLJU SLAVE. 28. Din. — 31. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World). Roman (s slikami). 24. Din. — 32. zvezek: Conan Doyle, REIMMELN, ZAGORSKI ZVONCI. Roman (s slikami). 24. Din. — 33. zvezek: Reimlich, NA POMOC. 30. Din. — 34. zvezek: Slavčič, NA SINAJ. 30. Din. — 35. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK. 28. Din. — 36. zvezek: 40. Din.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 Din. Oglas nad deset vrstic se računa po višji. Za odgovor namkaj! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službe iščijo

Par brez otrok

išče mesto hišnika s 15. avgustom. Cenj, ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Hišnik« 8377.

Šofer

trezen in zanesljiv vozač, išče službo. Naslov pri upravi »Slovenca« pod št. 8513.

Prodajalka

izučena v trgovini z mešanim blagom in šivanju, želi mesto v kaki večji trgovini v večjem kraju na deželi. Ponudbe pod št. 8521.

Izučen žagar

z večletno prakso išče dela. Nastopi le v Sloveniji. Naslov na »Zagajenec«, podružnica »Slovenca« v Novem mestu.

Kuharica

dobra, vajena voditi veliko gospodarstvo in živinorejo, želi mesta samo v župnišču. Naslov v upravi »Slov.« št. 8541.

Službo dobe

Krojača prikrojevalca zmožen boljšega in sejmarskega dela - sprejme Fr. Reisner, Kopitarjeva ulica 1.

Vajenca

sprejme takoj trdka Jos. Zalta & Ko, novoustanovljena trgovina z železnino.

Kravarja

srednjih let, ki bi opravljali 3-4 glave goveje živine in pomagal še pri drugem delu, sprejemem. Ivan Kuralt, valjni mlin, Domžale.

Majer ali viničar

oženjen, ki ima več za delo sposobnih rodbinskih članov, popolnoma vešč sadjarstva in živinoreje, se sprejme v stalno službo proti udeležbi na donosu ekonomije in živinoreje za posestvo, obstoječe iz ca. 30 oralov sadovnjakov, njiv in travnikov, opremljeno z živim in mrtvim inventarjem. — Nastop službe jeseni ali pozimi. — Ponudbe s podrobnimi podatki je poslati na Kobal Sl., Ljubljana Gledališka ul. 13.

Zasluzek

Še nekaj zastopnikov sprejememo za prodajo šivalnih strojev, koles, gramofonov itd. »Centra«, Ljubljana, poštni predal št. 248.

Iščem

za vse kraje v državi zastopnike za prodajo nove patriotične slike. Prodajo je odobrilo in omogočilo pristojno ministarstvo. Zasluzek 3-6000 Din mesečno. Obrniti se je osebno ali pismeno na Kovačević, Beograd, Kolarjeva 3/1.

J. Maček

Ljubljana, Aleksandrova c. 12
v oblekah in površninah
najcenejši

Pouk

Šoferska šola
I. oblast. konc. Camernik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugavto). — Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje.

Stanovanja

Prazno sobo
v palači Vojne zavarnice — Masarykova cesta, oddam. Naslov po ve upravljanju pod št. 8525.

Posestva

Nasvete za nove gradbe
načrte, proračune in nadzorstva izvršuje po zmerjeni ceni gradbeni in arhitektonični inženjerski pisarna Tehnični biro »Tehna« v Ljubljani — Mestni trg 25/1.

Restavracija

zelo dobro ideo v centru Zagreba se radi opustitve društvene skupnosti proda. Stanovanje z vsemi pritlikinami in kletjo v hiši. Vprašanja na Jugomosse, Zagreb, Jelačičev trg 5 pod »320«.

Gračinsko posestvo
obsegajoče nad 200 orolov, v Sloveniji, blizu železniške postaje, ceno naprodaj. — Pojasnila daje uprava »Slovenca« pod št. 8237.

Restavracija naprodaj

Radi boleznim prodam svojo restavracijo »Ruska Lira« v Beogradu, Dvorska ulica 11. Zelo dobro vpeljana. Najboljša domača in inozemska družba. Pet sob za restavracijo, krasen vrt, dvorane za svečanosti in separé. Stanovanje za gospodinjstvo, 6 sob za osebje, dve kleti in perilnica. Informacije daje gospodar Marko Iv. Garapić.

Hiši

št. 1 in 19 (Handlern, p. Kočevska reka, z gruntnom in z kmetijskim orodjem na prodaj. Hiša št. 1 je popravljena in v prav dobrem stanju. Pojasnila daje Joh. Wittne, Handlern št. 10, p. Kočevska reka.

Hiša

novozidana, enodružinska, se ugodno proda. Kmetič Miha, Tezno pri Mariboru, Ptujška cesta 175.

Čitajte in širite »Slovenca«!

Razno

Nov penzionat!

Meseca septembra se odpre penzionat v zavodu usmiljenih sester v Kamniku. Sobe prostorne in zračne, odkoder je lep razgled na kamniške planine in vse strani. Sprejemajo se gospe, katere hočejo biti preskrbljene z vsem. Plačilo po dogovoru.

Kupimo

Suhe gobe
kupi Fran Pogačnik, Ljubljana, trgovina z žitom in moko ter dežel. pridelki. Dunajska cesta št. 36.

Vsakovrstno

zlato kupuje
po najvišjih cenah
ČERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Prodamo

Velika prodaja

dežnih plaščev, pelerin, plaht za vozove, avtomobile itd. se vrši radi preselitve po izredno nizkih cenah samo še do 3. avgusta. Jančigaj, Tavčarjeva 1 (nasproti Figovalca).

Pisalni stroj

znamke Stoewer, moderne konstrukcije, dobro ohranjen, se pocieni prodaj. — I. Kokalj, Ljubljana, Gradišče 11/L.

Tesan les

popolnoma sub. za takojšnjo uporabo pri stavbah. ima stalno v zalogi »Ilijas«, družba z o. z., Dunajska cesta 46, telefon 28-20.

4 sedežna limuzina

moderna, s popolnoma novo pnevmatikom, dobro ohranjena, se proda za Din 25.000; na ogled v garaži hotela »Union«.

Prva celotna izdaja!

Doktorja Franceta Prešerna

zbrano delo

Cena Din 40—, eleg. vezana Din 55—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Citroen poltovorni

davka prost, z generalnim popravilom, proda za Din 12.000 — Fr. Kham, Miklošičeva c. 8.

Puhasto perje

kilogram po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. — Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 Din. L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. Kemič. čistilnica perja.

Vozila naprodaj

Radi pomanjkanja prostora se proda: 1 break za 6 oseb, 1 lahka kočija, 1 omnibus sani s streho za 12 oseb in 1 luksuzne sanji; vse v najboljšem stanju. Cena po dogovoru. — Naslov: Ana Šmid, škofja Loka, trg 80/81.

Auto

marke »Rukby«, skoraj nov, se pocieni prodaj. — Vprašati: Maribor, Vetrinjska 18/L.

Underwood

pisalni stroj, malo rabljen, se vsled opustitve pisarne proda za izredno nizko ceno. — Naslov v upravi »Slov.« št. 8545.

Objave

Izjava!

Jaz podpisani Kvartič Josip, posestnik in lesni trgovec, v Stari vasi pri Velenju, ne jamčim brez moje štamplje in lastno-ročnega podpisa za nobeno naročilo in ne odbrim nobene pogodbe, če bi kdorkoli na moj račun kaj naročil. — Stara vas pri Velenju, 27. jul. 1930. Josip Kvartič s. r.

Glasba

Izdeluje harmonije

vsakovrstna popravila in uglašanje klavirjev in cerkvenih orgel — Tramte Anton, škofja Loka.

Prodaj harmonij

2 vrsti glasov, 10 registrov — Izdelovatelj harmonijev Tramte, Zabnica, Šk. Loka

Obrt

Kašo

ješprenj, ajdovo moko vedno svežo oddaja na debelo veletrgovina

A. VOLK, LJUBLJANA

Resljeva cesta 24.

Obiskovalcem Jugoslov. gasilskega kongresa se priporoča

gostilna „PRI JERCI“ (Perles)

Prešernova ulica št. 9 — dvorišče.

Točilo se bo dvojnomočno zagrebško pivo, prvovrstna štajerska vina. Gorka in mrzla jedila vedno na razpolago. Senčnat vrt, kegljišče. Priporočata se

J. in A. Žičkar.

Za prodajo naših strojev za rudarska podjetja (kompresorji, izvorni Kruppovi vrtnali stroji, izvorni Kruppovi zasipalni stroji, zarezalni stroji, obračalce za vozove itd.), IŠČEMO sposobnega

ZASTOPNIKA

s strokovno izobrazbo, ki more proti proviziji doseči primeren promet. Pismene ponudbe naj se pošljejo na: Figgé & Co., Ges. für Bergwerksbedarf m. b. H., Wien L, Schuberting 6.

ANTOXYD

jugoslovanskega izvora
neuničljiva — nestrupena
pri uporabi
štirikrat izdatnejša dvakrat cenejša
kakor minij
najboljša — najekonomičnejša
ZAŠČITNA BARVA PROTI RJJ
RUDARSKA ZDRUŽBA TROJANA
Dunajska cesta 1/IV. — LJUBLJANA
JE V PRODAJI:
A. Keber, Ljubljana, Marijin trg 2;
Fr. Berjak, Kranj; Udovič & Lampe,
Novo mesto; Ed. Povalej, Maribor,
Mejska 29; Iv. Šega, agentura, Murska Sobota.

Iščejo se za Slovenijo izkušeni

potniki

za prvovrstno tovarno spirituo. Reflektira se samo na prvovrstne solidne moči, ki so dobro vpeljane. Ponudbe pod »Za-25.892« na Publicitas d. d., Zagreb, Ilica 9.

Dvokolesa

teža od 7 kg napre!

naizjajnega in najmodernejšega tipa najboljših svetovnih tovarn. Otroški vozički od najpreprostejšega modela. Izdelujejo se tudi po okusu naročnika. Šivalni stroji, motorji pnevmatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franco. »TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska c. št. 4.

Poslovni prostori in skladišča

za galanterijsko veletrgovino se iščejo v najem.

V poštev pridejo Miklošičeva, Kolodvorska in Dunajska cesta. Kupi se eventuelno tudi hiša v strogem centru mesta. Ponudbe pod »Veletrgovina« na upravo lista.

Naročite!

Berite!

TABU

mešano zbirko potopisov, zgodovinskih orisov za mlade in stare. Spoznali boste najbolj divje puščave, narode, bujne, bogate pokrajine, zvedeli za junaštva velikih junakov itd. itd.

I. zvezek: »V bajno deželo Cipangu«, kjer boste spoznali križe in težave Kolombovega odkritja Amerike, je še v zalogi.

II. zvezek: »V deželo krvavih malikov«, ju prav sedaj išel.

Vsak zvezek je celota zase!

Vsak zvezek samo dva dinarja, II. zvezek z zemljevidom 2-50 Din.

Naročajte, priporočajte, širite Tabu!

Zberite 5 do 10 prijateljev in skupno pišite na Misijonsko pisarno, Ljubljana, Semeniška ul. 2: Pošljite nam Tabu!

Izmed sodobnih književnih izdaj so

dr. Ivan Pregljevi izbrani spisi

priznana tako po vsebini kakor po opremi na prvem mestu.

Vsak zvezek stane broširan Din 45— elegantno vezan Din 60—.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Bogu Vsemogočnemu je dopadlo poklicati k Sebi našega iskreno ljubljenega soproga, najskrbnejšega očeta in starega očeta, brata, strica, tasta in svaka, gospoda

Josipa Bahovca

bivšega veletržca in posestnika, obč. svetnika itd.

ki je po kratki, težki bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, danes ob 4 popoldne, v 79. letu starosti, mirno v Gospodu zaspal. — Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo dne 30. julija 1930 ob 4 popoldne iz hiše žalosti, Sv. Jakoba trg št. 7, na pokopališče k Sv. Križu.

Blagopokojnika ohranimo trajno v najhvaležnejšem spominu.

V Ljubljani, dne 28. julija 1930.

Globoko žalujoči ostali.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani